

Γεώργιος Δ. Τσεκελίδης

Φωτεινές Αλήθειες

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

Γεώργιος Δ. Τσεχελίδης - Στοιχεία επικοινωνίας:

Κανάρη 8, Νέοι Επιβάτες

Τηλ.: 23920 22464 (οικία), 23920 25819 (εργασία)

ISBN 978-960-456-086-8

© Copyright, 2008, Γεώργιος Δ. Τσεχελίδης

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του συγγραφέα κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Διόρθωση ποιημάτων: Ιωαννίδης Νικόλαος

Εικονογράφηση εξωφύλλου: Δημητράκου Βασιλική

Φωτοστοιχειοθεσία
Εκτύπωση

Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ

18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας

Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19

Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229

e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

Στο βιβλίο μου ετούτο
έχω κλείσει μέγα πλούτο.
Κοίταξε για να τον πάρεις
είναι φως σοφίας χάρης.

Κι όποτεν τον απολαύσεις
φαύλους δρόμους κι αν θα φτάσεις,
μη φοβάσαι, μη σκιάσεις,
θα φωτίζει να περάσεις.

Για το Γιώργο Τσεχελίδη και το ποιητικό έργο του

Αν για κάποιο δημιουργό δεν έχουμε να πούμε κάτι καλό για να του δώσουμε ανέξοδα λίγη χαρά, γιατί δε μας το επιτρέπει ο δογματισμός, ας μην πούμε κάτι κακό, που προκαλεί και πόνο και θλίψη και απογοήτευση, μάλιστα δε όταν είμαστε ισάξιοί του.

Κρατώ στα χέρια μου το δεύτερο τόμο ποιημάτων του εκλεκτού φίλου Γ. Τσεχελίδη.

Αισθάνομαι, πράγματι, βαθιά συγκινημένος, γιατί πρόκειται για ένα έργο που ξεχειλίζει από έντονο λυρισμό.

Άνθρωπος του καθημερινού μόχθου, της μάχης για την επιβίωση, αντλεί τα θέματά του από την καθημερινότητα της ζωής και διαπνέεται από τα ιδανικά, με τα οποία γαλουχήθηκε η δική μας γενιά και που τα συναντάμε σε τρία επίπεδα: την πατρίδα, τη θρησκεία, την οικογένεια. Γόνος ποντιακής οικογένειας, της ρωμαλέας και αδούλωτης αυτής ράτσας, δεμένος άρρηκτα με τις πατρογονικές του ρίζες, φέρνει αναλλοίωτα μαζί του όλα τα χαρακτηριστικά της: τη φιλοτιμία, την εργατικότητα, τη φιλοπατρία, τη θρησκευτικότητα και μένει αμείωτα πιστός στις παραδόσεις που του κληροδοτήθηκαν.

Όλα αυτά τα γνωρίσματα του φίλου μας τα συναντά κανείς πηγαία και άνετα μέσα στο συγγενικό του αυτό έργο: τη δική του ποίηση, όπως αναβλύζει αβίαστα μέσα από την ψυχή του και μας δίνεται απλόχερα με τους απέριτους στίχους του, τους γεμάτους στοχασμό και μεγαλοπρέπεια. Ναι! στο έργο του αυτό ας μην αναζητήσουμε ιάμβους ή ανάπαιστους και τα άλλα παρόμοια ηχηρά, που απαιτεί η τέχνη της σύνθεσης έμμετρων λογοτεχνικών έργων. Όμως χρησιμοποιείται η δημιουργική φαντασία και μας παραδίδεται η ιδέα.

Ο Γ. Τσεχελίδης είναι ό,τι και ο Θεόφιλος στη ζωγραφική: είναι ένας Θεόφιλος της ποίησης, είναι «λαϊκός ποιητής». Μη ζητήσετε σ' αυτόν τον κανόνα της έντεχνης ποίησης –όπως είπαμε– και μη ζητήσετε σ' αυτόν το ισοζύγισμα του στίχου και της στροφής, το μέτρο, τη ζευγαρωτή ή σταυρωτή ομοιοκαταληξία –τη ρίμα. Ο Γ. Τσεχελίδης δεν υποτάσσει την ποίηση του στη βάσανο της επε-

ξεργασίας με σκοπό να καθορισθεί ο τύπος, το ύφος, το στυλ, γιατί μια τέτοια προσπάθεια θα αχρήστευε τον αυθορμητισμό του και θα έθετε φραγμούς στην αγνότητα, την παρθενική έκφρασή του, γιατί δεν επιδιώκει να ακολουθήσει κάποια μόδα. Γράφει όπως νιώθει, όπως το συλλαμβάνει ο στοχασμός του, όπως το αντιλαμβάνεται ο δικός του φιλοσοφημένος κόσμος. Τραγουδά σύμφωνα με τους κραδασμούς ή τους ρυθμούς και παλμούς της ψυχής του.

Το εύρος των θεμάτων στην ποίησή του είναι και μεγάλο και ποικίλο. Τον απασχολεί το ήθος και ο τρόπος ζωής, ο σύγχρονος κόσμος με όλες τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς. Τον απασχολεί η ποιότητα των ανθρώπων με όλες τις αδυναμίες και τα προτερήματά τους, ο συναισθηματικός, ο πνευματικός και ο υλικός κόσμος τους, η αδιαφορία των συγχρόνων μας για το συνάνθρωπο και ορισμένες φορές έναντι της οφειλόμενης εκπλήρωσης υποχρεώσεων προς το ιδανικό, το μεγαλειώδες και την υψιπέτεια. Όλα αυτά τα αγγίζει και τα ψηλαφεί και μας τα δίνει με επιτυχημένη νοηματική αλληλουχία. Αφουγκράζεται τους πόνους και τους καημούς των άλλων και μας τους υπογραμμίζει με ένα διάχυτο διδακτισμό· άλλωστε και ο ίδιος διδάχθηκε πολλά από την ξενιτιά, της οποίας το πικρό ψωμί γεύτηκε για πολλά χρόνια.

Ο Γιώργος Τσεχελίδης δεν επιδιώκει να δρέψει δάφνες, δεν επιζητά να του αποδοθούν τιμές ή να του αναγνωρισθεί τίτλος και μάλιστα ο τίτλος του ποιητή με την αυστηρή έννοια. Επιθυμία του είναι με το έργο του αυτό να μας κρατήσει συντροφιά, να επικοινωνήσει μαζί μας, γι' αυτό, άλλωστε, το προσφέρει χωρίς αντίκρισμα σ' αυτούς που αγαπά, σ' αυτούς που εκτιμά, στους φίλους του· αυτοί δεν είναι λίγοι. Υπάρχει πληθώρα ατόμων, που αισθάνονται την αμοιβαιότητα αυτών των αισθημάτων, ατόμων που χαίρονται να τον απολαμβάνουν, όταν συνομιλούν μαζί του και, ιδιαίτερα, όταν ανταλλάσσουν μαζί του τις απόψεις τους για τα κοινωνικά ζητήματα, την αβεβαιότητα της εποχής, τη ρευστότητα των καταστάσεων και την άμβλυνση της συναίσθησης. Αν καμιά φορά πλατιάξει, ας του συγχωρεθεί· άλλωστε και μεγάλοι ποιητές μας έχουν κάνει το ίδιο.

Ας μου επιτραπεί μια παρέκβαση, εμφανή αυτή τη φορά. Πριν από δύο χρόνια, περίπου, η αγαπημένη του σύζυγος – η κυρία Γιώτα – έφυγε από τη ζωή. Με αυτήν έδωσε ομόθυμα το μεγάλο αγώνα στα πέτρινα αλώνια της πολύμοχθης ζωής. Υπαρξη με απέραντη ζωτικότητα, με ισχυρή θέληση και ταμπεραμέντο, με γενναιότητα και σφρίγος υπέκυψε στη σκληρότητα της ανθρώπινης μοίρας αιφνιδιαστικά. Αυτό το γεγονός πλήγωσε καιρία και ανεπανόρθωτα το φίλο μας Γ. Τσεχελίδη και του ράγισε την καρδιά. Γι' αυτό, μόλις ξεκουράσει τα ροζιασμένα χέρια του, αρπάζει το χαρτί και το κοντύλι, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο αφήνει να ξεχυθούν τα συσσωρευμένα μέσα του κατασταλάγματα. Πώς να

πεις σ' αυτόν τον άνθρωπο, ότι πλατιάζει ή περιττολογεί; Ακόμη αξίζει να σημειωθούν και τα εξής γι' αυτόν τον άνθρωπο: ο Γ. Τσεχελίδης είναι άτομο βαθύτατα θρησκευόμενο, πλην όμως δεν αρέσκεται σε επίδειξη αυτής της ιδιότητας, γιατί το θέμα της θρησκευτικής πίστης θεωρεί ότι αποτελεί άκρως προσωπικό ζήτημα. Οι πράξεις του όμως και γενικά η όλη του συμπεριφορά καταμαρτυρεί και επιβεβαιώνει το αληθές αυτού του ισχυρισμού. Έτσι ετήρησε μέχρι τώρα και χωρίς την παραμικρή απόκλιση το χρυσό κανόνα του Χριστιανισμού: «ο συ μισείς, ετέρω μην ποιήσεις», την πέμπτη εντολή τιμώντας τους γονείς του, τις συμβουλές του θείου Αποστόλου Παύλου, όπως αυτές δίνονται με την προς Εφεσίους επιστολή του, γι' αυτό υπήρξε ζεστός σύντροφος, στοργικός πατέρας και γλυκός παππούς.

Είναι κρίμα για έναν άνθρωπο με τόσο πλούσιο συναισθηματικό κόσμο, με τόσο βαθύ φιλοσοφικό στοχασμό, με τόση γόνιμη φαντασία και τόση δυνατή νοητική σύλληψη να μην έχει γεννηθεί κάτω από άλλες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, ώστε να μας προσφέρει καρπούς ακόμη υψηλότερης στάθμης.

Χαιρόμαστε να τον ακούμε, απολαμβάνουμε το γεμάτο από λυρισμό έργο του. Τον ευχαριστούμε γι' αυτά και ελπίζουμε και ευχόμαστε γρήγορα να μας παρουσιάσει και άλλους καρπούς από το ογκώδες αποταμίευμα του ποιητικού του έργου.

Οκτώβριος του 2007

Κωνσταντίνος Κουμαργιανός

*Νομικός - Οικονομολόγος
Πολιτικός Επιστήμων*

Περιεχόμενα

<i>Για το Γιώργο Τσεχελίδη και το ποιητικό έργο του</i>	5
<i>Βιογραφική αλήθεια</i>	13
Αγκάλιασμα ζωής	15
Ακεί σο Τερμέντασιν	16
Αλίμονον	18
Αν	19
Ανυπόστατος ο χαμερπής	20
Αποποίησης	21
Αρχαίοι Έλληνες	22
Αυτός ο κόσμος	23
Αχ οι άνθρωποι	24
Βιάσου ζωή μου	25
Βιβλίο μου	26
Γένεση ζωής και ψυχής	27
Γιατί;	28
Γύρισα κόσμους	29
Διάβασέ τα	30
Δυσπιστία	32
Ειδύλλιο	33
Εκεί σε περίμενα	34
Έλλην και Αμερικάνα	35
Έλληνας	38

Έλληνες μου γρηγορείτε	39
Ένα αστέρι	40
Ένα μήνυμα προμήνυμα	41
Ένα σώμα	42
Έναν τέτοιον πόνο	44
Η αγάπη	45
Η απαρχή του κόσμου	46
Η εκτροπή κι αποτροπή	47
Η Ελλάδα στην Ευρώπη	48
Η ηθική	50
Η Θανασία	51
Η ιδέα	52
Η πατρίδα μας Ελλάδα	53
Η πλάση	54
Η προίκα	55
Η σκέψης	56
Η χαρά	57
Ήλιε μου	58
Κοντά σου	59
Κρίσης	60
Λόγια πολλά	61
Μη ε φίλε	62
Μη μαδάς	63
Μια κοινωνία	64
Να προλάβουμε τον αναβάτη	65
Ο άγνωστος	66
Ο άνθρωπος και το σύμπαν	67
Ο βασιλιάς	68
Ο Γιωρίκας	70
Ο καλός ποιμένας	71
Ο κόσμος ξεγυμνώθηκε	72
Ο μπαρμπα Μηνάς ο Αλωνάρης	73

Ο νικητής	75
Ο πόνος	76
Ο χρόνος αλλάζει τη μορφή	77
Ο χρόνος	79
Ό,τι καλό αγάπησα	80
Οι ανθρώπινες ηθικές αξίες	81
Οι δρομείς της αγάπης	82
Όλα αλλάζουν συνεχώς	83
Οπλοεμπόροι των εθνών	84
Όποιος αυτόν τον κόσμο δεν αγάπησε	85
Παν μέτρον άριστον	86
Πάπες και καρδινάλιοι	87
Πατέρων μας πατρίδα	90
Περαία μου ωραία μου	91
Πεταλουδίτσα	93
Πλούσιος ή φτωχός	94
Ποίηση	95
Ποιο είν' τούτο το σωστό	96
Πόνος αγάπης	97
Ποτέ δεν ξάπλωσα	98
Πύλη του παραδείσου	99
Πώς, έχει και χειρότερα	100
Σελήνη μου έλα και πες μου	101
Σκιές	102
Στην αγορά	103
Στης γης το πρόσωπο	104
Στου θανάτου	106
Τ' άνομο περικάλυμμα	107
Τα μυστικά	108
Τα σήμαντρα του τέλους	109
Τέρατα	110
Τη ζωή για να ομορφαίνεις	111

Το άλλο συναπάντημα	112
Το αντίδοτο του πόνου	117
Το ασήμαντο πιο σημαντικό	118
Το γεφύρωμα	119
Το καράβι της ζωής	120
Το κόμμα	121
Το κρασί	122
Το μίσος	123
Το ποτάμι	124
Το πρόσωπο της κοινωνίας	126
Το φαγητό	127
Το χρήμα και το ψέμα	128
Τον άνθρωπο	129
Τον Ρωμιό	130
Του τέλους τα μυστικά	131
Τρομοκρατία	132
Υπάρχουν κάποιοι άλλοι	133
Φθαρτός κόσμος	134
Χρόνια κατοχής	135
Χρόνια περασμένα	136
Χωριό μου Άλωρο χωριό	137
Ψεύτικος κόσμος	139
Ψυχή μου	141

Βιογραφική αλήθεια

Γεννήθηκα σ' ένα χωριό της Αλμωπίας με όνομα Άλωρο, σε χρόνια αδυσώπητα, που οι μαθητικές γνώσεις μου έμειναν πενιχρές. Σαν δάσκαλο γνώρισα τον πατέρα μου που ο φιλοσοφικός και αλληγορικός του λόγος προς τα θεία και ανθρώπινα για την αγάπη ήθη, μου έδωσαν το έναυσμα να φρουρήσω αυτόν τον θησαυρό μέσα στην ψυχική μου αγκάλη. Έφηβος έφυγα στο εξωτερικό, που εκεί σαν δεύτερο σχολείο μου γνώρισα την αλληλουχία με τα πάνδεινα που τ' ανθρώπινα, πώς αντικρούουν τα απανθρώπινα. Όταν κάποτε ξεκίνησα να πάω στη μουσική, πιά-

νο, ακορντεόν, ο δάσκαλος, μου είπε: Αποκλείεται να μάθεις να παίζεις τα όργανα αυτά χειρονακτικώς. Διδακτικώς όμως θα γίνεις ο καλύτερος δάσκαλος. Αφού του είχα γράψει και στίχους τραγουδιών και τα μελοποίησε. Που αυτό μου έδωσε το έναυσμα σκέψης μου για τη γραφή. Και φυσικά ο λογισμός μου με την τόση πικρία στα φαύλα και φθαρτά της τόσο βδελυρής κοινωνίας...

Εν Επιβάται τη 24-10-2006

Γ. Δ. Τσεχελίδης

Αγκάλιασμα ζωής

Σ' αυτού του κόσμου το σκοτάδι
που ήλθα νύχτα κάποιιο βράδυ
κι είχα στο δρόμο μου σημάδι
καντήλι που άναβε με λάδι,
δεν είδα όμως που 'ναι γεμάτο
είδα μόνο πως είχε πάτο.

Τώρα βαδίζω, όλο βαδίζω
πού όμως πάω, δεν το γνωρίζω
χάος ο κόσμος που αντικρίζω
τυφλά πατάω κι όλο σφυρίζω
βλέπω τα πάντα σαν άδειο πιάτο
να μη με κάνουν ποτέ χορτάτο.

Ζωή αχόρταγη, γλυκιά μου
κι αν με σκοτάδι ήλθες κοντά μου
ίσως εγώ μες στη φορά μου
σωστά δε σ' είδα με τα καλά μου
τώρα που βλέπω το πάνω κάτω
μοιάζεις λουλούδι, αχ, μυρωδάτο.

Και σ' αγκαλιάζω με τη χαρά μου
ξεχνώντας όλη τη συμφορά μου
κτίζοντας τώρα τα όνειρά μου
μ' ένα ειδύλλιο μες στην καρδιά μου
και είμαι σε κόσμο φαιδρά χλιδάτο
πατώ σε τάπητα, λείο κι αφράτο.

21-9-1993

Ακεί σο Τερμέντασιν

1. Ακεί σο Τερμέντασιν
σου κύρημ την πατρίδαν
‘εμπραχτε πες ψηλόν ρασίν
κι αν το μάταμ από κι είδαν.
2. Πες τα παρχάρα τα τρανά
τα μοσχοβολημένα
πολλά και κατενά νερά
κρύα και μυρωμένα.
3. Πες τα ρασία τα ψηλά
τα ασπροσονισμένα
και τα ποτάμα χαμηλά
τα φιδοκαμωμένα.
4. Ακεί ο ήλεν ας τέβγαινε
ασήν ανατολήν
γλυκά έπαιζεν η κεμεντσέ
μαζί και το βιολίν.
5. Πάντα χαρά ας τίνουτουν
στην νύφαν εμπρ’ εχόρευαν
και τον γαμπρόν τον γιοσμαλίν
αμμόν αιήδ εκούρευαν.
6. Τα παλικάρα τη γαμπρή
έπιναν και μασκάρεσαν
και σο κηντίν αποβραδίσ
τα πόνας ετσαβίρευαν.
7. Κι οι συμπεθέρ με την αραπάν
την προίκαν εκουβάλλαν
και οι ψαλτάδ με τον ποπάν
στην εκκλησιάν εψάλναν.
8. Ακεί σο τερμέντασιν
σου κύρημ την πατρίδαν
τον πάπομ γοτσάπασιν
είχαν σο χοχμάτ.
9. Αστάν οι τούρκ επάτεναν
σατόν είχαν ελπίδαν
γιατί ατός εξέρνε
ατόν το ταπιάτ.
10. Πάντα όμπρατουν έτρεσεν
και δίνενατς σειράν
και σο χοχμάτ εγκάλνενατς
με τέναν ηφτηράν.
11. Σε εκείν τον τόπον τον χρυσόν
ανθρώπ πέρθαν και πήγαν
κανείς κι είπεν από κιέν τεσόν
κι αμόν χριστοί εταφύγαν.
12. Πάντα αχράν εδίνανε
με πίστ ο εις στον άλλον
και οι μικροί εκράτνανε
μαρς πάντα στον μεγάλον.
13. Ποίος εν αβούτος πι κια κλαίει
και κει θα μερακλούται
ποίος εν αβούτος πι κια λέει
να πάει να ανταμούται.
14. Ματά τα τόπα τα χρυσά
τα πικροπονεμένα
που ακόμαν αραστάν φυσά
λαλεί κι ατός κλαμένα.